

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2019

25B - යුරෝපා ඉතිහාසය

ලකුණු බෙදී යාමේ ආකාරය

I පත්‍රය   01 x 40   =   40

II පත්‍රය

අතිවාරිය පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු   =   18

සෙසු ප්‍රශ්න 3කට 14 බැගින්   =   42

II පත්‍රය අවසාන ලකුණු   =   60

අවසාන ලකුණු   =   40 + 60   =   100

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ පොදු ශිල්පීය ක්‍රම

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ හා ලකුණු ලැයිස්තුවල ලකුණු සටහන් කිරීමේ සම්මත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යයෙන් ම කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත පරිදි කටයුතු කරන්න.

1. උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමට රතුපාට බෝල් පොයින්ට් පෑනක් පාවිච්චි කරන්න.
2. සෑම උත්තරපත්‍රයකම මුල් පිටුවේ සහකාර පරීක්ෂක සංකේත අංකය සටහන් කරන්න.
ඉලක්කම් ලිවීමේදී පැහැදිලි ඉලක්කමෙන් ලියන්න.
3. ඉලක්කම් ලිවීමේදී වැරදුණු අවස්ථාවක් වේ නම් එය පැහැදිලිව තනි ඉරකින් කපා හැර නැවත ලියා කෙටි අත්සන යොදන්න.
4. එක් එක් ප්‍රශ්නයේ අනු කොටස්වල පිළිතුරු සඳහා හිමි ලකුණු ඒ ඒ කොටස අවසානයේ Δ ක් තුළ ලියා දක්වන්න. අවසාන ලකුණු ප්‍රශ්න අංකයන් සමඟ $\square$ ක් තුළ, භාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කරන්න. ලකුණු සටහන් කිරීම සඳහා පරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ඇති තීරුව භාවිත කරන්න.

උදාහරණ : ප්‍රශ්න අංක 03

(i)	....	✓	$\frac{4}{5}$
(ii)	....	✓	$\frac{3}{5}$
(iii)	....	✓	$\frac{3}{5}$

03 (i) $\frac{4}{5} +$ (ii) $\frac{3}{5} +$ (iii) $\frac{3}{5} =$ $\frac{10}{15}$

බහුවරණ උත්තරපත්‍ර : (කවුළු පත්‍රය)

1. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) හා තොරතුරු තාක්ෂණ විභාගය සඳහා කවුළු පත්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකසනු ලැබේ. නිවැරදි වරණ කපා ඉවත් කළ සහතික කරන ලද කවුළුපතක් ඔබ වෙත සපයනු ලැබේ. සහතික කළ කවුළු පත්‍රයක් භාවිත කිරීම පරීක්ෂකගේ වගකීම වේ.
2. අනතුරුව උත්තරපත්‍ර හොඳින් පරීක්ෂා කර බලන්න. කිසියම් ප්‍රශ්නයකට එක් පිළිතුරකට වඩා ලකුණු කර ඇත්නම් හෝ එකම පිළිතුරක්වත් ලකුණු කර නැත්නම් හෝ වරණ කැපී යන පරිදි ඉරක් අඳින්න. ඇතැම් විට අයදුම්කරුවන් විසින් මුලින් ලකුණු කර ඇති පිළිතුරක් මකා වෙනත් පිළිතුරක් ලකුණු කර තිබෙන්නට පුළුවන. එසේ මකන ලද අවස්ථාවකදී පැහැදිලිව මකා නොමැති නම් මකන ලද වරණය මත ද ඉරක් අඳින්න.
3. කවුළු පත්‍රය උත්තරපත්‍රය මත නිවැරදිව තබන්න. නිවැරදි පිළිතුර ✓ ලකුණකින් ද, වැරදි පිළිතුර 0 ලකුණකින් ද වරණ මත ලකුණු කරන්න. නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව ඒ ඒ වරණ තීරයට පහළින් ලියා දක්වන්න. අනතුරුව එම සංඛ්‍යා එකතු කර මුළු නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.

ව්‍යුහගත රචනා හා රචනා උත්තරපත්‍ර :

1. අයදුම්කරුවන් විසින් උත්තරපත්‍රයේ හිස්ව තබා ඇති පිටු හරහා රේඛාවක් ඇඳ කපා හරින්න. වැරදි හෝ නුසුදුසු පිළිතුරු යටින් ඉරි අඳින්න. ලකුණු දිය හැකි ස්ථානවල හරි ලකුණු යෙදීමෙන් එය පෙන්වන්න.
2. ලකුණු සටහන් කිරීමේදී ඔවර්ලන්ඩ් කඩදාසියේ දකුණු පස තීරය යොදා ගත යුතු වේ.
3. සෑම ප්‍රශ්නයකටම දෙන මුළු ලකුණු උත්තරපත්‍රයේ මුල් පිටුවේ ඇති අදාළ කොටුව තුළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියෙන් අංක දෙකකින් ලියා දක්වන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් අනුව ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීම කළ යුතුවේ. සියලු ම උත්තර ලකුණු කර ලකුණු මුල් පිටුවේ සටහන් කරන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව වැඩි ප්‍රශ්න ගණනකට පිළිතුරු ලියා ඇත්නම් අඩු ලකුණු සහිත පිළිතුරු කපා ඉවත් කරන්න.
4. පරීක්ෂාකාරීව මුළු ලකුණු ගණන එකතු කොට මුල් පිටුවේ නියමිත ස්ථානයේ ලියන්න. උත්තරපත්‍රයේ සෑම උත්තරයකටම දී ඇති ලකුණු ගණන උත්තරපත්‍රයේ පිටු පෙරළමින් නැවත එකතු කරන්න. එම ලකුණු ඔබ විසින් මුල් පිටුවේ එකතුව ලෙස සටහන් කර ඇති මුළු ලකුණට සමාන දැයි නැවත පරීක්ෂා කර බලන්න.

ලකුණු ලැයිස්තු සකස් කිරීම :

සියලු ම විෂයන්හි අවසාන ලකුණු ඇගයීම් මණ්ඩලය තුළදී ගණනය කරනු නොලැබේ. එබැවින් එක් එක් පත්‍රයට අදාළ අවසාන ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. I පත්‍රය සඳහා බහුවරණ පිළිතුරු පත්‍රයක් පමණක් ඇති විට ලකුණු ලැයිස්තුවට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු අකුරෙන් ලියන්න. අනෙකුත් උත්තරපත්‍ර සඳහා විස්තර ලකුණු ඇතුළත් කරන්න. 51 විත්‍ර විෂයයේ I, II හා III පත්‍රවලට අදාළ ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවල ඇතුළත් කර අකුරෙන් ද ලිවිය යුතු වේ.

***

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

පැරණි නිර්දේශය/பழைய பாடத்திட்டம்/Old Syllabus

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

OLD

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தரப் பரீட்சை, 2019 ஓகஸ்ட்)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

ඉතිහාසය II (I කොටස)
 வரலாறு II (பகுதி I)
 History II (Part I)

25-B S II

2019.08.23 / 0830 - 1140

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

යුරෝපා ඉතිහාසය - ඇත අභිතයේ සිට ක්‍රි.ව. 1989 දක්වා
 විභාග අංකය: .....

- උපදෙස්:**
- * මෙම කොටස ප්‍රශ්න 40 කින් සමන්විත වේ. සියලු ම ප්‍රශ්නවලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.
  - * එක් එක් ප්‍රශ්නයට ප්‍රතිචාර පහ බැගින් දී ඇති නමුදු නිවැරදි පිළිතුර වන්නේ එකක් පමණි. එම නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, දී ඇති උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.
  - * මෙම කොටසට ලකුණු 40 ක් දෙනු ලැබේ.
  - * කොටස් දෙකට ම මුළු කාලය පැය තුනකි. පිළිතුරු ලියා අවසන් වූ පසු, I කොටස, II කොටසේ පිළිතුරු පත්‍ර සමඟ අමුණා භාර දෙන්න.

I කොටස

● අංක 1 සිට 10 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නම් පහ බැගින් දී ඇත. ඒවා අතුරෙන් එකක් පමණක් කවර හෝ හේතුවක් නිසා අනෙක් නම් සමඟ නො ගැළපේ. එම නො ගැළපෙන නම කුමක් දැයි හඳුනාගෙන එහි අංකය වරහන තුළ ලියන්න.

(1) ඇසොච්	(2) ඇල්ප්ස්	(3) ඇපිනයින්
(4) කොකේසස්	(5) පිරනීස්	(.....)
(1) සියුස්	(2) ඇතීනා	(3) ඇලොඩයිට්
(4) පොසිඩන්	(5) ජුපිටර්	(.....)
(1) රාජාණ්ඩුව	(2) කතිපයාධිපති ආණ්ඩුව	(3) පූජක තන්ත්‍රය
(4) ප්‍රජා පීඩන පාලනය	(5) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය	(.....)
(1) සොලොන්	(2) සිසරෝ	(3) පිසිස්ට්‍රාටස්
(4) ක්ලීස්තීනීස්	(5) පෙරික්ලීස්	(.....)
(1) තේලීස්	(2) පයිතගරස්	(3) ඩිමොක්‍රිටස්
(4) ඩයනිසස්	(5) ආකිමිඩීස්	(.....)
(1) පාර්ලිමේන්තුව	(2) ප්‍රීව් කවුන්සලය	(3) ස්ටේට්ස් ජෙනරල්
(4) රයිෂ්ටාග්	(5) ඩුමා	(.....)
(1) ට්‍රැෆල්ගාර් සටන	(2) ඔස්ටර්ලිට්ස් සටන	(3) මැජෙස්ටා සටන
(4) ජෙනා සටන	(5) ලීප්සිග් සටන	(.....)
(1) අයිලා ෂැපෙල්	(2) ට්‍රොපෝ	(3) ලයිබැක්
(4) විලාග්‍රැන්කා	(5) වෙරෝනා	(.....)

9. (1) ලොයිඩ් ජෝර්ජ් (2) ක්ලෝමන්සෝ (3) ඩ්‍රැඩ්‍රෝ විල්සන්
 (4) ඕර්ලැන්ඩෝ (5) රූස්වෙල්ට් (.....)

10. (1) බ්‍රිතාන්‍ය පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය
 (2) ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO)
 (3) උතුරු අත්ලාන්තික් ගිවිසුම් සංවිධානය (NATO)
 (4) වෝර්සෝ ගිවිසුම
 (5) යුරෝපා සංගමය (EU) (.....)

● අංක 11 සිට 15 තෙක් ප්‍රශ්නවල පද යුගල පහ බැගින් දී ඇත. ඒවා අතුරෙන් එක් යුගලයක පද එකිනෙකට නොගැළපේ. එම නොගැළපෙන යුගලය කුමක් දැයි හඳුනාගෙන, ඊට අදාළ අංකය, ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ ලියන්න.

11. (1) හෝමර් - ඔඩිසි
 (2) සොෆොක්ලීස් - ඉඩිපස් රෙක්ස්
 (3) ඇරිස්ටෝටනීස් - චලාකුළු (The Clouds)
 (4) සොක්‍රටීස් - දේශපාලනය (Politics)
 (5) ප්ලේටෝ - සමූහාණ්ඩුව (The Republic) (.....)

12. (1) ටොලමි - පෘථිවි කේන්ද්‍රීය න්‍යාය
 (2) කොපර්නිකස් - සූර්ය කේන්ද්‍රීය න්‍යාය
 (3) අයිසැක් නිව්ටන් - පරිණාමවාදී න්‍යාය
 (4) මාර් කියුරි - රේඩියම් සොයා ගැනීම
 (5) ඇල්බට් අයින්ස්ටයින් - සාපේක්ෂතාවාදී සිද්ධාන්තය (.....)

13. (1) චැලොයි - ප්‍රංශය
 (2) බ්‍රැගන්සා - ස්පාඤ්ඤය
 (3) ඔරෙන්ජ් - නෙදර්ලන්තය
 (4) රොමනෝ - රුසියාව
 (5) සැවෝයි - ඉතාලිය (.....)

14. (1) සියක් අවුරුදු යුද්ධය - ප්‍රංශ පාර්ශ්වකරුවෙකි
 (2) තිස් අවුරුදු යුද්ධය - ප්‍රංශ පාර්ශ්වකරුවෙකි
 (3) හත් අවුරුදු යුද්ධය - ප්‍රංශ පාර්ශ්වකරුවෙකි
 (4) ක්‍රිමියන් යුද්ධය - ප්‍රංශ පාර්ශ්වකරුවෙකි
 (5) සත් සති යුද්ධය - ප්‍රංශ පාර්ශ්වකරුවෙකි (.....)

15. (1) ජෝන් ලොක් - පරමාධිකාරී රාජාණ්ඩුව
 (2) ජෙරමි බෙන්තම් - උපයෝගිතාවාදය
 (3) ඩී. අයි. ලෙනින් - නිර්ධන පාන්තික ආඥාදායකත්වය
 (4) ලියොන් ට්‍රොට්ස්කි - නොනවතින විප්ලවය
 (5) ජෝශප් ස්ටාලින් - තනි රටේ සමාජවාදය (.....)

● අංක 16 සිට 25 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයෙහි නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු සමූහයක් X සහ Y තීරුවල දී ඇත. Y තීරුවේ දී ඇති නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු X තීරුවේ දී ඇති ඒවා සමඟ කිසියම් ආකාරයකට ගැළපේ. එහෙත් ඒවා දක්වා ඇත්තේ ගැළපෙන අනුපිළිවෙළට නොවේ. Y තීරුව, X තීරුව සමඟ ගැළපෙන අනුපිළිවෙළට සකස් කළ විට පහත ඇති සංයෝග පහෙන් එකක් නිවැරදි ය. නිවැරදි සංයෝගයට අයත් අංකය තෝරා වරහන තුළ ලියන්න.

X	Y
16. (i) හෙරක්ලිටස්	A “සද්භාවය වූ කලී දැනුමයි.”
(ii) ප්‍රොටගරස්	B “මිනිසා දේශපාලන සත්ත්වයෙකි.”
(iii) සොක්‍රටීස්	C “එකම ගඟට දෙවරක් බැසිය නොහැකි ය.”
(iv) ඇරිස්ටෝටල්	D “සෑම රෝගයකටම ස්වාභාවික හේතුවක් ඇත.”
(v) හිපොක්‍රටීස්	E “සියලු දේ මනින මිම්ම මිනිසා ය.”
(1) BEACD (2) CEABD (3) DCEAB	(4) DEACB (5) EDACB(.....)

17. **X**
 (i) පාර්තිනොන්
 (ii) කොලොසියම්
 (iii) ක්‍රෙම්ලින්
 (iv) වෙස්ට්මිනිස්ටර් මාලිගය
 (v) නෝක්‍රු දාමි දෙව්මැදුර

Y
 A මොස්කව්
 B පැරිස්
 C ලන්ඩන්
 D ඇන්කර්ස්
 E රෝමය

(1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

18. **X**
 (i) මසවියෝ
 (ii) බොට්ටෙලි
 (iii) ලෙනාඩෝ ඩා වින්චි
 (iv) මයිකලාංචලෝ
 (v) විටියන්

Y
 A අවසාන රාත්‍රී හෝර්න සංග්‍රහය
 B ඇඩම් සහ ඊව් උද්‍යානයෙන් තෙරපීම
 C අවසාන විනිශ්චය
 D පස්වන වාල්ස් අධිරාජ්‍යයා
 E විනස්ගේ උපත

(1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

19. **X**
 (i) ඉරාස්මස්
 (ii) තෝමස් මෝර්
 (iii) මොන්ටෙස්කියු
 (iv) තොමස් හොබ්ස්
 (v) ඇඩම් ස්මිත්

Y
 A නීතියේ සාරය
 B ජාතීන්ගේ ධනය
 C ලෙවියතාන්
 D යුනෝපියාව
 E මුස්ලිම්වරුන්ගේ අගය වැනීම

(1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

20. **X**
 (i) උත්කෘෂ්ට විප්ලවය
 (ii) අමෙරිකන් විප්ලවය
 (iii) ප්‍රංශ විප්ලවය
 (iv) 1848 විප්ලවය
 (v) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය

Y
 A බුද්ධිමතුන්ගේ විප්ලවය
 B මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය
 C ස්වාධීනතා ප්‍රකාශය
 D අයිතිවාසිකම් පනත
 E මිනිස් අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශනය

(1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

21. **X**
 (i) ලුනෙවිල් ගිවිසුම
 (ii) ග්‍රැන්ක්ෆර්ට් ගිවිසුම
 (iii) සැන් ස්ටෝලෝ ගිවිසුම
 (iv) පෝර්ට්ස්මත් ගිවිසුම
 (v) බ්‍රෙස්ට්-ලිටොව්ස්ක් ගිවිසුම

Y
 A රුසියාව සහ ඔටෝමන් තුර්කිය
 B රුසියාව සහ ජපානය
 C ප්‍රංශය සහ ඔස්ට්‍රියාව
 D රුසියාව සහ ජර්මනිය
 E ප්‍රංශය සහ ජර්මනිය

(1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

22. **X**
 (i) රයින් සංයුක්ත රාජ්‍යය
 (ii) ජර්මන් සංයුක්ත රාජ්‍යය
 (iii) උතුරු ජර්මන් සංයුක්ත රාජ්‍යය
 (iv) ජර්මන් අධිරාජ්‍යය
 (v) වයිමාර් සමූහාණ්ඩුව

Y
 A බිස්මාර්ක්
 B නැපෝලියන් බොනපාට්
 C පළමුවන කයිසර් විලියම්
 D ෆ්‍රෙඩ්රික් රිචට්ට්
 E මෙටර්නික්

(1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

- 23.**
X (i) නැපෝලියන් බොනපාට් (ii) ඔටෝ ගොන් බිස්මාර්ක් (iii) ඩී. අයි. ලෙනින් (iv) නිකිතා ක්‍රෂ්නා (v) මිහායල් ගොර්බචෙව්	Y A නව ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය B පෙරස්ත්‍රෝයිකා හෙවත් ආර්ථික ප්‍රතිව්‍යුහකරණය C සාමකාමී සහජීවනය D මහද්වීපික ක්‍රමය E ලේ සහ යකඩ ප්‍රතිපත්තිය
- (1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

- 24.**
X (i) රතු කම්ප හමුදාව (ii) රතු හමුදාව (iii) සුදු හමුදාව (iv) කළු කම්ප හමුදාව (v) දුඹුරු කම්ප හමුදාව	Y A මුසෝලිනි B හිට්ලර් C ට්‍රොට්ස්කි D ගැරිබෝල්ඩ් E කොනිලොව්
- (1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

- 25.**
X (i) වෝර්සෝ (ii) බුඩාපේස්ට් (iii) බ්‍රැක්ලෝ (iv) සොෆියා (v) බෙල්ග්‍රේඩ්	Y A රුමේනියාව B යුගෝස්ලාවියාව C බල්ගේරියාව D හංගේරියාව E පෝලන්තය
- (1) BEACD   (2) CEABD   (3) DCEAB   (4) DEACB   (5) EDACB(.....)

- අංක 26 සිට 30 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට දක්වා ඇති (A), (B), (C) හා (D) යන ප්‍රතිචාර හතර අතුරින් එකක් හෝ කිහිපයක් නිවැරදිය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය හෝ ප්‍රතිචාර තෝරා,
- (A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 1 උ
- (A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 2 උ
- (B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 3 උ
- (C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 4 උ
- වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම් ..... 5 උ වරහන තුළ ලියන්න.

උපදෙස් සම්බන්ධනය				
1	2	3	4	5
(A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි ය.	(A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි ය.	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි ය.

- 26.** ප්‍රති රෙපරමාදුව සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) ප්‍රති රෙපරමාදුව රෝමානු කතෝලික පල්ලියට එරෙහි ව්‍යාපාරයක් ලෙස පැන නැංගේ ය.
- (B) ප්‍රති රෙපරමාදුවේ එක් වැදගත් අංගයක් වූයේ ජේසු සංගමයයි.
- (C) 1479 දී අධර්ම මර්දනාධිකරණය ස්පාඤ්ඤයේ පිහිටුවනු ලැබී ය
- (D) ට්‍රෙන්ට් සම්මේලනය මගින් ප්‍රොතෙස්තාන්ත දහම නිර්වචනය කොට පැහැදිලි ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලදී. (.....)
- 27.** කාර්මික විප්ලව සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) කෘෂිකාර්මික ආර්ථිකයක සිට කාර්මාන්තශාලාවල යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතයෙන් කෙරෙන නිෂ්පාදනය මුල්කරගත් නාගරික ආර්ථිකයක් කරා ඇති වූ පරිවර්තනය කාර්මික විප්ලවය නමින් හැඳින් වේ.
- (B) කාර්මික විප්ලවයෙන් ඵලදායීතාව හා ආර්ථික වර්ධනය වැඩි විය.
- (C) කාර්මික විප්ලවය මුලින් ම ප්‍රංශයේ ආරම්භ විය.
- (D) යුරෝපය තුළ මුළුමනින් ම කාර්මිකරණයට භාජනය වූ මුල් ම රට පෘතුගාලයයි. (.....)

28. නැපෝලියන් බොනපාට් සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) නැපෝලියන් බොනපාට් (ප්‍රංශ) විප්ලවයෙන් බිහිවූ දරුවා ලෙස හැඳින් වේ.
  - (B) නැපෝලියන් බොනපාට් නයිල් සටනේ දී එංගලන්තය පරාජයට පත් කළේ ය.
  - (C) නැපෝලියන් බොනපාට් 1804 දී ප්‍රංශ අධිරාජ්‍යයා ලෙස කිරුළ පැළඳී ය.
  - (D) නැපෝලියන් බොනපාට් කැල්වින් දහම නිල රාජ්‍ය ආගම ලෙස පිළිගත්තේ ය. (.....)
29. ජර්මනිය එක්සත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) ජර්මනිය ඔස්ට්‍රියාවේ නායකත්වය යටතේ එක්සත් කරන ලදී
  - (B) කාබොනාරි ව්‍යාපාරයේ සාමාජිකයෝ අවස්ථා කිහිපයකදී ම ජර්මනිය එක්සත් කිරීමට උත්සාහ කළහ.
  - (C) ෂ්ලේස්විග් හා හෝල්ස්ටයින් මුල්කරගෙන 1864 ඇති වූ යුද්ධයේ දී ඔස්ට්‍රියාව සහ ප්‍රියියාව විසින් ඩෙන්මාර්කය පරාජයට පත් කරන ලදී.
  - (D) ප්‍රංශ-ප්‍රියියන් යුද්ධය ජර්මනිය එක්සත් කිරීම සම්පූර්ණ කළේ ය. (.....)
30. නව අධිරාජ්‍යවාදය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) කාර්මික විප්ලවය නව අධිරාජ්‍යවාදය ඇති වීමට මග පෑදී ය.
  - (B) අමුද්‍රව්‍ය හා වෙළෙඳපොළ සඳහා යුරෝපා බලවතුන් අතර ඇති වූ උග්‍ර තරගය හේතුවෙන් ගෙන නව අධිරාජ්‍යවාදය බිහි විය.
  - (C) නව අධිරාජ්‍යවාදයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අප්‍රිකා මහද්වීපය යුරෝපා බලවතුන් අතර කැබලි වී ගියේ ය.
  - (D) පළමුවන ලෝක යුද්ධය ඇති වීමට තුඩු දුන් එක් සාධකයක් වූයේ නව අධිරාජ්‍යවාදයයි. (.....)
- අංක 31 සිට 35 තෙක් සෑම ප්‍රශ්නයකට ම එක් මාතෘකාවක් යටතේ කරුණු පහ බැගින් සපයා ඇත. එම කරුණු අතුරෙන් එකක් අදාළ මාතෘකාවට නො ගැළපේ. එය තෝරා ඊට අදාළ අංකය ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ ලියන්න.
31. වැඩවසම් ක්‍රමය හා එහි ලක්ෂණ
- (1) මධ්‍යකාලීන යුරෝපයේ පැවැති දේශපාලන හා සමාජ-ආර්ථික ක්‍රමයයි.
  - (2) රඳලයෝ තමන් භුක්ති විඳි ඉඩම් වෙනුවෙන් යුද්ධ අවස්ථාවල දී රජතුමාට හමුදා සැපයූහ.
  - (3) ශක්තිමත් මධ්‍යම පන්තිය
  - (4) බණ්ඩාරගම් (ප්‍රවේණි) ක්‍රමය
  - (5) ප්‍රවේණිදාසභාවය (.....)
32. එංගලන්තයේ පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩුක්‍රමයේ වර්ධනය
- (1) 1215 දී ජෝන් රජතුමා විසින් මහාධිකාර පත්‍රයට අත්සන් තැබීම
  - (2) 1688 විප්ලවයෙන් රජතුමා අහිමිව පාර්ලිමේන්තුව ජයග්‍රහණය කිරීම
  - (3) දහඅටවන සියවසේ මුල් භාගය තුළ අගමැති ධුරය මුල්බැස ගැනීම
  - (4) 1832 ප්‍රතිසංස්කරණ පනතින් සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීම
  - (5) 1911 දී සාම් මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ බලතල අඩු කිරීම (.....)
33. ජාතික රාජ්‍ය
- (1) රජු වෙත බලය කේන්ද්‍රණය කරන ලද පරමාධිකාරී රාජ්‍යයකි
  - (2) ශක්තිමත් ස්ථාවර හමුදාව
  - (3) නිශ්චිත දේශසීමා
  - (4) ජාතික ඒකීයභාවය ඉහළ මට්ටමක පැවතීම
  - (5) යුරෝපයේ ප්‍රථම ජාතික රාජ්‍යය ජර්මනියේ ආරම්භ විය. (.....)
34. රුසියන් විප්ලවය
- (1) දේශපාලන හා ආර්ථික පීඩනය මෙන්ම සමාජ අසහනය විප්ලවය ඇති වීමට ප්‍රධාන හේතුවකි.
  - (2) බටහිර බලවත් රටවල් සාර්වරයාට එරෙහිව විප්ලවවාදීන්ට ආධාර කළහ.
  - (3) ලිබරල් (මෙන්ෂෙවික්) විප්ලවය 1917 මාර්තු මස සිදු විය.
  - (4) බොල්ෂෙවික්වරු රුසියාවේ බලය අල්ලා ගත්හ.
  - (5) ඩී. අයි. ලෙනින් විසින් විප්ලවය මෙහෙයවන ලදී. (.....)
35. ශැයිස්ට්වාදයේ ලක්ෂණ
- (1) අන්තවාදී ජාතිවාදය
  - (2) අධිපතිවාදී ආණ්ඩුක්‍රමය
  - (3) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට කිසිම තැනක් නැති තනි පක්ෂ රජය
  - (4) හමුදා ශක්තිය සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය
  - (5) සාමකාමී විදේශ ප්‍රතිපත්තිය (.....)

- අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට අදාළ ව ප්‍රකාශ දෙක බැගින් දී ඇත. එක් එක් ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින් ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන 1, 2, 3, 4 සහ 5 යන කවර ප්‍රකාශ යුගලය දැයි තෝරා ඊට අදාළ අංකය වරහන් තුළ ලියන්න.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
1	නිවැරදි ය.	වැරදි ය.
2	නිවැරදි ය.	නිවැරදි ය.
3	වැරදි ය.	වැරදි ය.
4	වැරදි ය.	නිවැරදි ය.
5	නිවැරදි ය.	නිවැරදි වන අතර පළමුවැන්න මැනවින් පහදා දෙයි.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය	
36.	ශ්‍රීක - පර්සියානු යුද්ධය මුල්කරගෙන සිය 'ඉතිහාසය' නම් කෘතිය රචනා කළ හෙරඩෝටස් 'ඉතිහාසයේ පියා' ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.	ශ්‍රීකයන් අතර ඉතිහාසය නම් විෂයයක් ඡේත්‍රය නිර්මාණය කළ හෙරඩෝටස් ඇතැම් අවස්ථාවලදී සිය මූලාශ්‍රය විවේචනාත්මක ලෙස පරීක්ෂා කරමින් පර්සියානු යුද්ධවල දී සත්‍ය වශයෙන් ම සිදු වූයේ කුමක්දැයි සෙවීමට උත්සාහ කළේ ය.	(.....)
37.	පෙට්රාක් 'මානවවාදයේ පියා' ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.	වෙස්ට්රෝලියා ගිවිසුමෙන් තිස් අවුරුදු යුද්ධය අවසන් විය.	(.....)
38.	1498 දී කැලිකට්හි ගොඩබට වස්කෝද ගාමා 'අපි කුළුබඩු හා ක්‍රිස්තියානීන් සොයාගෙන පෙරදිගට පැමිණියෙමු' යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළේ ය.	වස්කෝ ද ගාමා ලොව වටා යාත්‍රා කළ පළමු නාවිකයා ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.	(.....)
39.	මෙටර්නික්ගේ නායකත්වය යටතේ ග්‍රැන්ක්ෆර්ට් පාර්ලිමේන්තුව පවත්වනු ලැබී ය.	ජර්මනිය දේශපාලන වශයෙන් එක්සත් කිරීමට අවශ්‍ය ආර්ථික පදනම සොල්වර්නය විසින් සපයනු ලැබී ය.	(.....)
40.	ප්‍රංශ ජනාධිපති ඩි ගොල් යුරෝපා සංගමයට ඇතුළු වීම සඳහා මූහුණකරණයට ආධාර කළේ ය.	මිහායල් ගර්බචෙෆ් යටතේ රුසියාව යුරෝපා සංගමයේ සාමාජිකයකු බවට පත් විය.	(.....)

* *

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය/ ක.පො.ත. (උ.පෙළ) විභාගය - 2019

පැරණි නිර්දේශය/ පழைய පාடத்திட்டம்

විෂය අංකය
 පාල இலக்கம்

25-B

විෂය
 පාලம்

පුරෝන ඉතිහාසය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය/புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

I පත්‍රය/பத்திரம் I

ප්‍රශ්න අංකය විභාග இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.						
01.	1	11.	4	21.	2	31.	3
02.	5	12.	3	22.	1	32.	4
03.	3	13.	2	23.	4	33.	5
04.	2	14.	5	24.	3	34.	2
05.	4	15.	1	25.	5	35.	5
06.	2	16.	2	26.	3	36.	5
07.	3	17.	4	27.	1	37.	2
08.	4	18.	1	28.	2	38.	1
09.	5	19.	5	29.	4	39.	4
10.	2	20.	3	30.	5	40.	3

⊙ විශේෂ උපදෙස්/ விசேட அறிவுறுத்தல் :

එක් පිළිතුරකට/ ஒரு சரியான விடைக்கு 01 ලකුණු ලැබේ/புள்ளி வீதம்

මුළු ලකුණු/மொத்தப் புள்ளிகள் 1 x 40 = 40

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

OLD

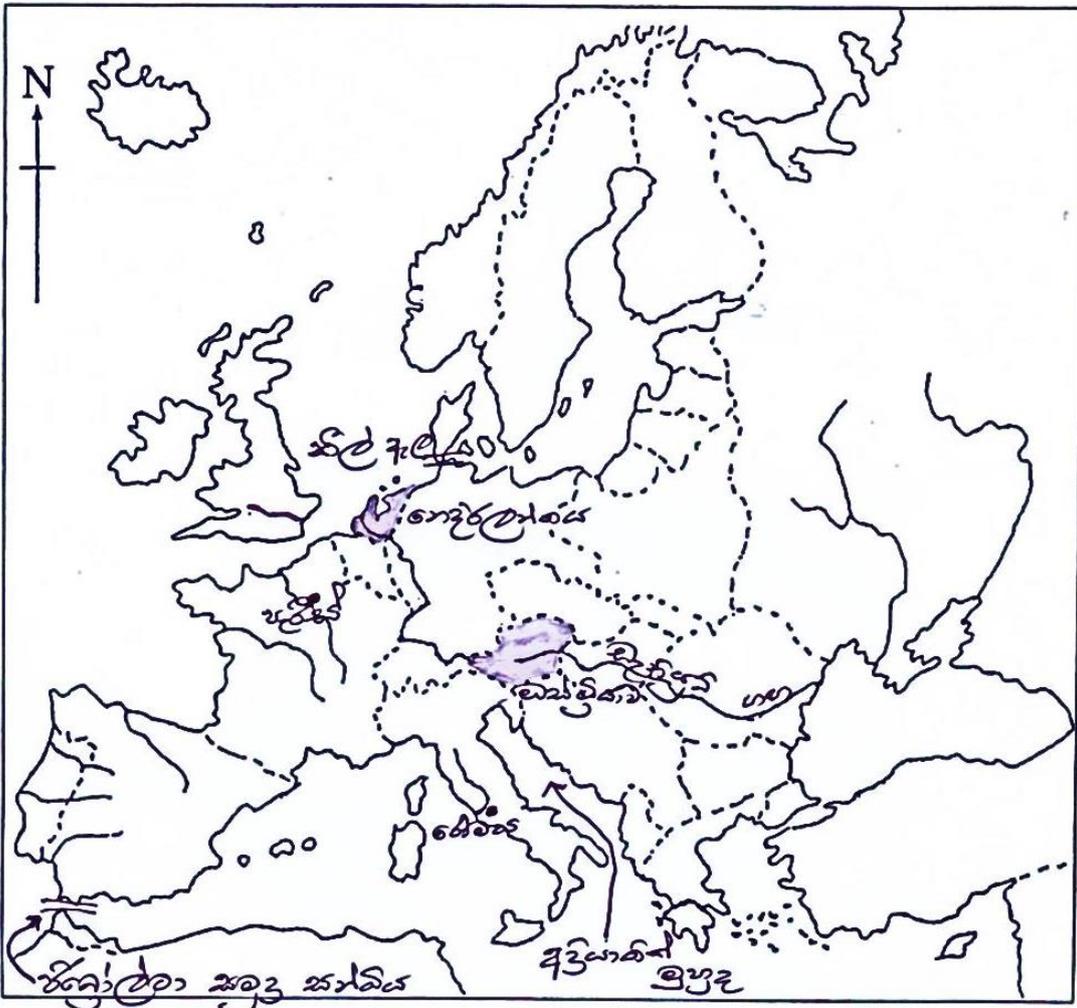
ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තු
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2019 ஓகஸ்ட்
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

ඉතිහාසය	II	25-B	S
வரலாறு	II		
History	II		

ප්‍රශ්න අංකය } 1
 வினா இல. }
 Question No. }

විභාග අංකය } .....
 சுட்டுஎண் } .....
 Index No. }

ආගමික වෙනස්වීම්

- ◆ පුරාණ ග්‍රීසියේ මෙන් පුරාණ රෝමවරුන් අතරද මුල්කාලයේදී බහුදේවවාදයක් පැවතුණි.
- ◆ දේව මණ්ඩලය: ජුපිටර් (අහසට අධිපති), මිනර්වා (ප්‍රඥාවට, කලාවට, වෙළඳාමට අධිපති දෙවඟන), මාර්ස් (යුද්ධයට අධිපති), වීනස් (ආලයට අධිපති දෙවඟන), නෙප්චූන් (මුහුදට අධිපති).
- ◆ අධිරාජ්‍යයන් දේවත්වයෙහිලා සැලකීම.
- ◆ ආගම රෝම සංස්කෘතිය හා බැඳී තිබිණි.
- ◆ රෝම අධිරාජ්‍යය තුළ ක්‍රිස්තියානි ධර්මය පැතිරීම සහ ක්‍රිස්තියානි ධර්මය රාජ්‍ය ආගම ලෙස පිළිගනු ලැබීම.
  - ✓ කොන්ස්ටන්ටයින් - ක්‍රිස්තු ධර්මය වැළඳගත් මුල්ම අධිරාජ්‍යයා
  - ✓ තියඩෝසියස් - රෝමවරුන් ඇදහිය යුතු එකම ආගම ක්‍රිස්තියානි ආගම යයි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- ◆ පසුකාලීනව පාප් සංස්ථාව, කතෝලික සභාව හා පූජක තනතුරු ආදිය වර්ධනය විය.

(ලකුණු 14 යි)

3. (i) පහළොස්වන හා දහසය වන සියවස්වල යුරෝපයේ ඇතිවූ දේශ ගවේෂණවලට තුඩු දුන් ප්‍රධාන සාධක විග්‍රහ කරන්න.

- ◆ 1453 කොන්ස්තන්තීනෝපලය තුර්කින් අතට පත්වීමෙන් පසුව පෙරදිග සිට යුරෝපයට වැටී තිබුණු වෙළඳ මාර්ග අවහිරවීම නිසා හටගත් වෙළඳ අර්බුදයට විසඳුමක් සෙවීම.
- ◆ ජාතික රාජ්‍යවල නැගීමට සමගාමීව එකී රාජ්‍යවල පාලකයන්ගේ අනුග්‍රහය ලැබීම (ස්පාඤ්ඤය: ෆර්ඩිනන්ඩ් සහ ඉසබෙලා) සහ ජාතික රාජ්‍ය අතර හටගත් තරඟය.
- ◆ ආගමික අරමුණු: මුස්ලිම් ආධිපත්‍යය මර්දනය කිරීම හා කතෝලික දහම ප්‍රචලිත කිරීම.
- ◆ විද්‍යාත්මක දැනුම පුළුල්වීම: උතුරුතරු මාපකය, දුරදක්නය.
- ◆ ත්‍රාසජනක අත්දැකීම් ලැබීම කෙරෙහි වූ උනන්දුව.

(ලකුණු 08 යි)

(ii) පෘතුගාලය හෝ ස්පාඤ්ඤය හෝ යටත්විජිත අධිරාජ්‍යයක් ගොඩනගාගත් අයුරු පරීක්ෂා කරන්න.

- ◆ පෘතුගාලය
  - බර්තෝලමියු ඩයස් - අප්‍රිකාවේ දකුණු තුඩුව දක්වා යාත්‍රා කිරීම.
  - වස්කෝ ද ගාමා - ඉන්දියාවේ කැලිකට් වෙත පැමිණීම.
  - කබ්රාල් - බ්‍රසීලය සොයාගැනීම. පසුව එහි පෘතුගීසි ආධිපත්‍යය පිහිටුවීම.
  - ආසියාව පුරා විසිරී ගිය ස්ථානවලින් යුත් අධිරාජ්‍යයක් ගොඩනැගීම.

◆ ස්පාඤ්ඤය

- ක්‍රිස්ටෝෆර් කොලම්බස් - කැරිබියන් දූපත්වලට ගොඩබැසීම.
- අමෙරිගෝ වෙස්පුච් - අමෙරිකා මහද්වීපයට ගොඩ බැසීම.
- ෆ්‍රැන්සිස් කෝර්ටීස් - ලොව වටා යාත්‍රා කිරීම.
- හර්නන්ඩෝ කෝර්ටීස් - මෙක්සිකෝව ජයගැනීම.
- ෆ්‍රැන්සිස් කෝ පිසාරෝ - පේරු දේශය ජයගැනීම.
- මධ්‍යම සහ දකුණු අමෙරිකාවේ බොහෝ ප්‍රදේශවල ස්පාඤ්ඤ ආධිපත්‍යය පිහිටුවීම.
- මැගලන්ගේ නාවික ගමනින් පසු ස්පාඤ්ඤයන් පිලිපීන දූපත්වල සිය ආධිපත්‍යය පිහිටුවීම.

(ලකුණු 06 යි)

4. “ප්‍රොතෙස්තාන්ත රෙපරමාදුව බහුවිධ හේතු ගණනාවකින් හටගැනිනි. ඒ අතුරෙන් ඇතැම් ඒවා සමකාලීන ආගමික, දේශපාලන හා ආර්ථික තත්ත්වය සමග කිට්ටුවෙන් බැඳී පැවතුණි.”

(i) ප්‍රොතෙස්තාන්ත රෙපරමාදුව ආරම්භ වූ රට නම් කරන්න.

ජර්මනිය

(ලකුණු 01 යි)

(ii) ප්‍රොතෙස්තාන්ත රෙපරමාදුව ඇති වූයේ කුමන ආගමික ආයතනයකට හා එහි නායකයාට එරෙහිව ද?

කතෝලික සංවිධානය සහ පාප් වහන්සේ

(ලකුණු 02 යි)

(iii) ප්‍රොතෙස්තාන්ත රෙපරමාදු ව්‍යාපාරයේ නායකයන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න.

මාටින් ලූතර්, උල්රිච් ස්විංග්ලි, ජෝන් කැල්වින්

(ලකුණු 02 යි)

(iv) ප්‍රායෝගික රෙපරමාදුව ඇති වීමට තුඩු දුන් ආගමික හා දේශපාලන හේතුවල සාපේක්ෂ වැදගත්කම විවේචනාත්මකව විමසන්න.

ආගමික

- ◆ කතෝලික සභාවේ දූෂණ හා එහි පිරිහීම: පාප්වරුන් කීප දෙනෙක් පත්වීම හා ඔවුන් අතර ගැටුම් ඇතිවීම; ඇතැම් පාප්වරුන් සුබෝපහෝගී ජීවිත ගත කරමින් ලොකීකත්වයට නැඹුරුවීම; කතෝලික සභාව ප්‍රතිසංවිධානය කළ යුතු බවට අදහස් හා උද්ඝෝෂණ ඇති වූ නමුත් ඒවාට එම සභාව සවන් නොදීම.
- ◆ පුනරුදයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පූජකයන් නොවන අන් අයටද බයිබලය කියැවීමේ අවස්ථාව හා හැකියාව ලැබීම හා පාප්වරුන් හා පූජකයන් ගත කරන ජීවිත ආගමික ඉගැන්වීම්වලට පටහැනි බව පෙනී යාම.

දේශපාලන

- ◆ යුරෝපයේ ජාතික රාජ්‍ය නැඟී ඒම හා ඒවායේ පාලකයන්, සිය රටවල ක්‍රිස්තු සභාවට හා පූජකයන්ට තිබූ බලය නොඉවසීම; ජර්මනිය තුළ ශුද්ධ රෝම අධිරාජ්‍යයා හා ප්‍රාදේශීය කුමාරවරුන් අතර පැවති දේශපාලන ගැටුම.
- ◆ ආසන්නතම හේතුව: ටෙට්සල්ගේ පුණ්‍ය එල (පූර්ණ එල) විකිණීමේ ව්‍යාපාරය.

(ලකුණු 09 යි)

5. (i) ප්‍රංශ විප්ලවය ඇති වීමට තුඩු දුන් ප්‍රධාන සාධක විග්‍රහ කරන්න.

- ◆ **දේශපාලන:** බලය කේන්ද්‍රගත කරන ලද ඒකාධිපති රාජ්‍යයක්වූ; රිච්ලියු හා මැසරින් රදලයන් සතු ප්‍රාදේශීය බලය ඔවුන් වෙතින් ඉවත් කොට කිරීටය වෙත පැවරීමටත්, මධ්‍යම ආණ්ඩුව වෙත පරිපාලනය කේන්ද්‍රගත කිරීමටත් පියවර ගැනීම. විප්ලවාසන්න සමයේ පැවති අකාර්යක්ෂම පරිපාලනය.
- ◆ **ආර්ථික:** කෘෂිකර්මාන්තය පදනම් කරගත් වැඩිවසම් සම්බන්ධතා මත සංවිධානය වූ ආර්ථිකය; වෙළඳාම පුළුල් වී තිබීම; ඉඩම් කොටු කිරීම ආරම්භකොට තිබීම; විප්ලවාසන්න සමයේ ඇතිවී තිබූ මූල්‍ය අර්බුදය.
- ◆ **සමාජ:** ප්‍රංශ සමාජය ප්‍රජා ගණ තුනකින් සමන්විත වීම - පූජකයන්, රදලයන් හා සාමාන්‍ය ජනතාව (මධ්‍යම පන්තිය, ගොවි ජනතාව හා නාගරික කම්කරුවන්); මෙම සමාජ කොටස් මුහුණ දුන් විවිධ ප්‍රශ්න හා ඔවුන්ගේ දුක්ගැනවිලි; විශේෂයෙන් සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දුක් ගැනවිලි ප්‍රංශ විප්ලවය ඇතිවීම කෙරෙහි බලපෑම. පූර්ව විප්ලවීය ප්‍රංශයේ ජීවත් වූ දාර්ශනිකයන් (වොල්ටෙයාර්, මොන්ටෙස්කියු හා රුසෝ) හා ඔවුන්ගේ අදහස් විප්ලවය ඇතිවීමට බලපෑ අන්දම.
- ◆ අමෙරිකානු නිදහස් සටනේ බලපෑම.
- ◆ මූල්‍ය අර්බුදය.

(ii) ප්‍රංශ විජලවයෙන් ඇතිවූ ප්‍රධාන ප්‍රතිඵල පරීක්ෂා කරන්න.

- ◆ ප්‍රංශයේ එතෙක් ශේෂව පැවති වැඩිවසම් ලක්ෂණ අහෝසි වීම.
- ◆ රඳළ හා පූජක ආධිපත්‍යය බිඳවැටීම.
- ◆ මධ්‍යම පාන්තිකයන් සිය දේශපාලන අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම.
- ◆ ඒකීය බදු, ඒකීය පරිපාලනය ආදී වූ ප්‍රතිසංස්කරණ හේතුකොටගෙන ගොවීන් සිය අයිතිවාසිකම් දිනාගැනීම.
- ◆ රාජාණ්ඩුව පෙරළා සමූහාණ්ඩුවක් පිහිටුවීම.
- ◆ ප්‍රංශය තුළ ඒකීය පාලන රටාවක් ඇතිවීම.
- ◆ මිනිස් අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශනයක් එළිදැක්වීම.
- ◆ නිදහස, සමානාත්මතාව හා සහෝදරත්වය වැනි සංකල්ප ප්‍රචලිත වීම.

(ලකුණු 14 යි)

6. (i) වියනා සම්මේලනය විසින් ගනු ලැබූ ප්‍රධාන තීරණ විස්තර කරන්න.

- ◆ ප්‍රංශයේ දේශසීමා, 1789 ට පෙර පැවති තත්ත්වයට ගෙන ඒම. බුර්බෝන් රාජවංශය යළි බලයේ පිහිටුවීම.
- ◆ පෙර පැවති 360 කට අධික රාජ්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව වෙනුවට ජර්මනිය තුළ රාජ්‍ය කොටස් 39 ක් ඇති කිරීම. ජර්මන් සංයුක්තය පිහිටුවීම හා එහි නායකත්වය ඔස්ට්‍රියාවට ලබාදීම.
- ◆ ජර්මානු ප්‍රදේශ තුළ ඔස්ට්‍රියාව හා ප්‍රශියාව අතර බලසමතුලිතතාවක් ඇති කිරීම. ඔස්ට්‍රියාවට ලොම්බාර්ඩ් හා වෙනීෂියා ලබාදීම හා ප්‍රශියාවට අමතර ප්‍රදේශ ලබාදීම.
- ◆ ඉතාලිය - නිත්‍යානුකූලවාදය තදින්ම ක්‍රියාත්මක වූයේ ඉතාලියේය: ලොම්බාර්ඩිය, වෙනීෂියාව, පීඩ්මොන්ට්-සාර්ඩිනියා, පර්මා, මොඩිනා, ටස්කනි, පාස් රාජ්‍යය, නේපල්ස් හා සිසිලි යනුවෙන් ඉතාලිය කොටස් කර ඒවායේ පැරණි රාජවංශ යළි පිහිටුවීම.

(ii) නූතන යුරෝපා ඉතිහාසයෙහි ලා වියනා සම්මුතියේ ඇති වැදගත්කම පරීක්ෂා කරන්න.

- ◆ නැපෝලියන් විසින් වෙනස්කොට තිබූ යුරෝපා දේශපාලන සිතියම නැවත සකස් කිරීම.
- ◆ 1815 සිට ඉදිරියට දිගුකලක් යුරෝපය තුළ සාමය ආරක්ෂා කරගැනීමට සමත්වීම (1854/56 ක්‍රිමියානු යුද්ධය තෙක් කිසිදු කැපී පෙනෙන යුද්ධයක් ඇති නොවීම; ඉන්පසුවද පළමුවන ලෝක යුද්ධය ඇතිවන තුරු බලවත් ජාතීන් සම්බන්ධ වූ යුද්ධයක් ඇති නොවීම).
- ◆ සමුළුවක් මගින් යුරෝපා රටවල් අතර හටගන්නා අර්බුද විසඳාගැනීමේ ක්‍රමයකට මූලපිරීම.
- ◆ සමුළු ක්‍රමය.

(ලකුණු 14 යි)

7. “බාධක බොහොමයකට මුහුණ දුන් ඉතාලි එක්සත් ව්‍යාපාරය ජයග්‍රහණයෙන් අවසන් විය.”

(i) “තරුණ ඉතාලිය” නම් සංවිධානය පිහිටුවන ලද ඉතාලි නායකයා නම් කරන්න.

ජෝශප් මැසිනි

(ලකුණු 01 යි)

(ii) ඔහු ඉතාලියේ පිහිටුවීමට අපේක්ෂා කළේ කවර ආකාරයේ ආණ්ඩුක්‍රමයක් ද?

සමූහාණ්ඩුවක්

(ලකුණු 01 යි)

(iii) ඉතාලිය එක්සත් කිරීමේ නායකත්වය ගත් රාජ්‍යය නම් කරන්න.

පීඩිමොන්ට්-සාර්ඩිනියා

(ලකුණු 01 යි)

(iv) 1815 සිට 1848 දක්වා ඉතාලිය එක්සත් කිරීමට පැවති බාධක සැකෙවින් දක්වන්න.

- ◆ රාජ්‍ය ගණනාවකට බෙදී පැවතීම (‘ඉතාලිය යනු භූගෝලීය ප්‍රකාශයක් පමණකි’ - මෙටර්නික්-) හා ඒවා බොහොමයක් විදේශාධිපත්‍ය යටතේ පැවතීම.
- ◆ ඔස්ට්‍රියානු බලය සහ ආධිපත්‍යය.
- ◆ වියනා සමථයේ තීරණ.
- ◆ පාප් වහන්සේගෙන් එල්ල වූ විරෝධය.
- ◆ ඉතාලි ජාතිකත්වය ඉතාලි ජාතිකයන් අතර ප්‍රමාණවත් ලෙස පැතිරගොස් නොතිබීම.
- ◆ එක්සත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් තනි වැඩපිළිවෙලක්/ව්‍යාපාරයක් වෙනුවට විවිධ වැඩපිළිවෙලවල්/ක්‍රියාමාර්ග ඉදිරිපත් වීම.

(ලකුණු 04 යි)

(v) ඉතාලිය එක්සත් කිරීමේ ප්‍රධාන අවස්ථා ගෙනහැර දක්වන්න.

- ◆ 1848 වර්ෂයේදී ඉතාලි ප්‍රදේශවලද විප්ලව හටගැනීම.
- ◆ මෙම විප්ලව මුල් අවස්ථාවේදී සර්ථක වීම.
  - පර්මා, ටස්කනි, පීඩිමොන්ට්-සාර්ඩිනියා යන රාජ්‍යවල පාලකයන් ලිබරල් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ලබාදීමට ප්‍රතිඥා දීම. වෙනීසිය හා මිලාන් යන ප්‍රදේශවලින් ඔස්ට්‍රියානුවන් පළවා හැරීම.
  - පාප් වහන්සේ රෝමයෙන් පළායාම හා නව රෝම සමූහාණ්ඩුවේ ජනපති ලෙස මැසිනි පත්කර ගැනීම.
  - අවසානයේ විප්ලව අසාර්ථක වීම හා පෙර සිටි පාලකයන් නැවත බලයට පැමිණ කලින් පැවති පාලන තන්ත්‍ර යළි පිහිටුවීම.
- ◆ පීඩිමොන්ට්-සාර්ඩිනියා රාජ්‍යයේ අගමැතිවරයා ලෙස කැවුර් පත්වීම හා නවීකරණ ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුගමනය කරමින් ඔහු එම රාජ්‍යය සංවර්ධනය කිරීම. එමගින් ඔහු එම රාජ්‍යයේ නායකත්වය යටතේ ඉතාලිය එක්සත් කිරීම සඳහා පදනම දැමීය.

- ◆ පීඩිමොන්ට්-සාර්ඪිනියා රාජ්‍යය ක්‍රිමියන් යුද්ධයට සහභාගී වීම හා ඉන් අනතුරුව ප්‍රංශයේ III නැපෝලියන්, ඔස්ට්‍රියාවට විරුද්ධ සටනකදී සාර්ඪිනියාවට ආධාර කිරීමට එකඟ වීම (ජ්‍රොම්බියර්ස් ගිවිසුම).
- ◆ 1859 ඔස්ට්‍රො-සාර්ඪිනියා යුද්ධය. ලොම්බාර්ඩ් ප්‍රදේශය සාර්ඪිනියාවට ඇදාගැනීම. පර්මා, මොඩිනා, ටස්කනි හා රොමැක්කො යන මධ්‍යම ඉතාලි රාජ්‍ය සාර්ඪිනියාව වෙත ලබාදීම.
- ◆ 1860 ගැරිබෝල්ඩ් සිසිලි රාජධානිය ආක්‍රමණය කිරීම.
- ◆ 1861 ගැරිබෝල්ඩ් විසින් තමන් ජයගත් දකුණු ඉතාලි ප්‍රදේශ, වික්ටර් එමැනුවෙල් රජුට භාරදීම.
- ◆ 1861 වික්ටර් එමැනුවෙල් රජු ඉතාලියේ රජු ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- ◆ 1866 ඔස්ට්‍රො-ප්‍රශියන් යුද්ධය අවසානයේ ප්‍රශියාවේ සහයෝගයෙන් වෙනිජියාව ඉතාලියට ඇදාගැනීම.
- ◆ 1870 ප්‍රංශ-ප්‍රශියානු යුද්ධ අවස්ථාවේදී ඉතාලි රාජ්‍යයට රෝමය ඇදාගෙන ඉතාලිය එක්සත් රාජ්‍යයක් බවට පත් කිරීම.

(ලකුණු 07 යි)

8. වර්සායි ගිවිසුම දෙවන ලෝක යුද්ධය ඇති වීමට කෙතෙක් දුරට හේතු වී ද?

- ◆ පළමුවන ලෝක යුද්ධය අවසානයේ ජර්මනිය සමග අත්සන් කරන ලද වර්සායි ගිවිසුම ඒකපාර්ශවීය, ජර්මනියට අතිශයින්ම අසාධාරණ හා නින්දාසහගත වූ ගිවිසුමක් ලෙස ජර්මනිය සැලකීම.
- ◆ යුද්ධයේ පූර්ණ වගකීම ජර්මනිය වෙත පැවරූ මෙම ගිවිසුමෙන් ජර්මනියට අයත්ව තිබූ භූමියෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රදේශයක් ජර්මනියට අහිමි කිරීම (ඇල්සාස්-ලොරේන් ප්‍රංශයට භාරදීම).
- ◆ ජර්මනියේ හමුදා ශක්තිය විශාල වශයෙන් අඩු කිරීම: ලක්ෂයකට නොවැඩි හට සංඛ්‍යාවක පාබල හමුදාවකුත් සබ්මැරීන් රහිත යුද්ධ නැව් හයකට නොවැඩි නාවික හමුදාවකුත් ප්‍රහාරක ගුවන් යානා රහිත ගුවන් හමුදාවකුත් පවත්වාගැනීමට නියම කිරීම.
- ◆ යුධ වන්දියක් ගෙවීමට නියම කිරීම (පවුම් මිලියන 6600ක්).
- ◆ ජර්මනියේ ඇතැම් යටත්විජිත ජාතීන්ගේ සංගමයේ භාරකාරත්වය යටතට පත් කිරීම (අප්‍රිකාවේ).
- ◆ මෙම කොන්දේසි, හමුදාමය වශයෙන් මෙන්ම ආර්ථික වශයෙන්ද ජර්මනිය දුර්වල කිරීමට හේතුවීම.
- ◆ මේ නිසා ජර්මනිය තුළ වර්සායි ගිවිසුම කෙරෙහි දැඩි විරෝධයක් මතුව ඒම.

- ◆ මෙම තත්ත්වය ජර්මනිය තුළ නවීකරණය නැති ඒමට හේතුවීම (හිටිලර් ගිවිසුම ප්‍රසිද්ධියේ ඉරාදාමීම).
- ◆ මේ අනුව වර්සායි ගිවිසුම ජර්මනියේ නවීකරණයේ නැතිමටත් අවසානයේ දෙවන ලෝක යුද්ධය ඇතිවීමටත් හේතු වූ බව පැහැදිලිය. එහෙත් මේ හැරෙන්නට යුරෝපා රටවල (ජර්මනිය හැරුණු විට ඉතාලියේ) අධිපතිවාදී (නවීකරණවාදී හා ආධිපතිවාදී) පාලන තන්ත්‍ර නැති ඒම, එම රටවල ආක්‍රමණකාරී විදේශ ප්‍රතිපත්තිය, එංගලන්තය, ප්‍රංශය හා අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය යන රටවල උදාසීන බව, අවි ආයුධ තරඟය, ජපානයේ යුධවාදයේ නැතිම, ජාතීන්ගේ සංගමයේ අසාර්ථකත්වය යනාදී සාධකත් දෙවන ලෝක යුද්ධය ඇතිවීමට හේතු වූ අයුරු සාකච්ඡා කළ යුතුය.

(ලකුණු 14 යි)

9. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑ ම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (i) ග්‍රීක පෞර රාජ්‍ය
- (ii) 1688-89 ඉංග්‍රීසි විප්ලවය
- (iii) 1848 විප්ලව
- (iv) රුසියාවේ බොල්ෂෙවික් විප්ලවයේ ජයග්‍රහණය
- (v) නිරව් යුද්ධය
- (vi) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය

(එක් කෙටි සටහනකට ලකුණු 07 බැගින්)

(i) ග්‍රීක පෞර රාජ්‍ය

- ◆ පුරාණ ග්‍රීකයන්ගේ දේශපාලන සමාජය, පෞර රාජ්‍ය මත පදනම්ව පැවතීම; එම රාජ්‍ය විශාල සංඛ්‍යාවක් පැවතීම: ඇතන්ස්, ස්පාර්ටා, තීබස්, මෙගාරා, කොරින්ත්, ආර්ගෝස්, මිලෙටස්, සමෝස් ඒ අතරින් වඩාත් ප්‍රකට කීපයක් වීම.
- ◆ ස්වාධීන රාජ්‍ය ලෙස පැවතීම.
- ◆ භූමි ප්‍රමාණයෙන් හා ජනගහණයෙන් කුඩාවීම.
- ◆ සමාජ ව්‍යුහය: පුරවැසියන්, විදේශිකයන් හා වහලුන්.
- ◆ මෙම පෞර රාජ්‍ය බොහෝමයක් තුළ බොහෝදුරට එක හා සමාන ආණ්ඩුක්‍රම විකාශයක් සිදු වූ අතර ඒවායේ විවිධ ආණ්ඩුක්‍රම පැවතීම.
  - රාජණ්ඩුව
  - ප්‍රභූතන්ත්‍රය
  - කතිපයාධිපති ආණ්ඩුව
  - ප්‍රජාභිධාන පාලනය
  - ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය: ඇතන්ස්හි පැවති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පුරවැසියන් පමණක් පාලනයට සහභාගී වූ සෘජු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වීම.

◆ ආගම

- ස්වභාවික වස්තූන්ට දේවත්වය ආරූපිකව වැදුම්පිදුම් කිරීම. එහෙත් ශ්‍රීකයන් තුළ දෙවියන් කෙරෙහි පැවති බිය බොහෝදුරට අඩුව තිබීම. දෙවියන්ට මනුෂ්‍ය ස්වරූපය හා ගති පැවතුම් ආරූපී කර තිබීම.
- දේව පරපුරක් පිළිබඳ විශ්වාස කිරීම (බහුදේවවාදය). සියුස් (ආකාශ දෙවියා) ප්‍රධාන කොටගත් දේව මණ්ඩලය.
- ශ්‍රීක ආගම නිදහස් චින්තනයට බාධාකාරී නොවීම එසේම විවිධ කලාවන්ගේ දියුණුවට ආගමෙන් අනුබල ලැබීම.
- ශ්‍රීකයන් අතර එක්තරා දුරකට ආගමික එක්සත්භාවයක් පැවතීම.

(ලකුණු 07 යි)

(ii) 1688-89 ඉංග්‍රීසි විප්ලවය

- ◆ රජු හා පාර්ලිමේන්තුව අතර බලය සඳහා වූ අරගලය.
- ◆ ස්ටුවර්ට් වංශික රජවරුන්, රජුගේ බලය වර්ධනය කරගැනීමට පාර්ලිමේන්තුව නොතකාහැර කටයුතු කිරීම.
- ◆ කතෝලිකයන් වූ ස්ටුවර්ට් රජවරුන් හා රෙපරමාදු භක්තික පාර්ලිමේන්තුවාදීන් අතර ආගමික ප්‍රතිවිරෝධතා ඇතිවීම.
- ◆ පසුබිම:
  - 1642 සිවිල් යුද්ධය
  - 1649 පළමුවන චාල්ස් රජුගේ හිස ගසා දැමීම
  - දෙවන චාල්ස් රජවීම හා ඔහුගේ අත්තනෝමතික පාලනය
  - 1688 විප්ලවය
- ◆ ප්‍රතිඵල:
  - පාර්ලිමේන්තුවේ අයිතිවාසිකම් තහවුරුවීම.
  - රජුගේ බලය සීමාවීම.
  - 1689 අයිතිවාසිකම් පනත

(ලකුණු 07 යි)

(iii) 1848 විප්ලව

- ◆ 1848 යුරෝපයේ විප්ලව වර්ෂය වශයෙන් හැඳින්වීම.
- ◆ වියානා සම්මේලනයේදී ගන්නා ලද තීරණ ක්‍රියාත්මක වීමේදී ඊට එරෙහිව යුරෝපය තුළ ජාතිකත්ව හැඟීම් වර්ධනය වීම.
- ◆ ප්‍රංශය, ඔස්ට්‍රියාව වැනි රටවල ලිබරල් හා ජාතිකවාදී ව්‍යාපාරවලට එරෙහිව එම රටවල පාලකයන් මර්දනය ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ◆ යුරෝපයේ පැතිරයමින් තිබූ ලිබරල් දේශපාලන චින්තනයේ බලපෑම.

- ◆ රාජ්‍ය නිර්බාධවාදී ආර්ථික කටයුතු හා ලිබරල් දේශපාලනය අරමුණු කොටගත් මධ්‍යම පන්තියේ මැදිහත්වීම.
- ◆ ප්‍රංශය, ජර්මනිය, ඔස්ට්‍රියාව, හංගේරියාව හා ඉතාලිය යන රටවල ඇතැම් ප්‍රධාන නගරවල විප්ලව හටගැනීම.
- ◆ නගර කේන්ද්‍ර කරගෙන විප්ලව හටගත් අතර ඒවා ගම්බද ප්‍රදේශවලට ව්‍යාප්ත නොවීම.
- ◆ පැරිස්, බර්ලින් වැනි නගර මුල් කරගෙන හටගත් විප්ලව ජර්මානු ප්‍රදේශ, ඉතාලි ප්‍රදේශ, හංගේරියාව ආදී ප්‍රදේශ කරා ව්‍යාප්ත වීම.
- ◆ උගතුන් හා බුද්ධිමතුන්ගේ දායකත්වය ලැබීම.
- ◆ ඔස්ට්‍රියානු හමුදා බලය මෙන්ම කැරලිවල සැලසුම්සහගත බවක් නොමැතිවීම කැරලි අසාර්ථක වීමට හේතු වීම.
- ◆ අවසානයේ විප්ලව සියල්ලම පාහේ අසාර්ථක වීම - එහෙත් දිගුකාලීන වශයෙන් වැදගත් ප්‍රතිඵල උද්ගත වීම.
- ◆ 1789 න් ආරම්භ වූ යුරෝපයේ විප්ලව සමය 1848 න් අවසන්වීම.

(ලකුණු 07 යි)

(iv) රුසියාවේ බොල්ෂෙවික් විප්ලවයේ ජයග්‍රහණය

- ◆ බොල්ෂෙවික් විප්ලවය ඇතිවූ පසුබිම (සැකෙවින්)
- ◆ බොල්ෂෙවික්වරුන්ගේ ජයග්‍රහණයට තුඩු දුන් හේතු:
  - සෝවියට් සභා හා තාවකාලික ආණ්ඩුව අතර ඇතිවූ ප්‍රතිවිරෝධතාව.
  - කම්කරුවන්ගෙන් හා ගොවීන්ගෙන් සැදුම්ලත් පීඩිත පන්තිය විප්ලවවාදීන්ට සහාය දීම.
  - රුසියාව පුරා පැතිරුණු වැඩවර්ජන ව්‍යාපාරය.
  - ලෙනින්ගේ හා ට්‍රොට්ස්කිගේ දක්ෂ නායකත්වය.
  - බොල්ෂෙවික්වරුන්ගේ සංවිධාන ශක්තිය.
  - ලොව ප්‍රථම සමාජවාදී රාජ්‍යය බිහිවීම.

(ලකුණු 07 යි)

(v) නිරවි යුද්ධය

- ◆ නිරවි යුද්ධය යනු විශේෂයෙන් දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු අමරිකා එක්සත් ජනපදය ප්‍රධාන කොටගත් බටහිර (ධනවාදී) කඳවුර හා සෝවියට් දේශය ප්‍රධාන කොටගත් නැගෙනහිර යුරෝපා රටවල්වලින් යුත් (සමාජවාදී) කඳවුර අතර ඇති වූ දෘෂ්ටිවාදීමය, දේශපාලන හා රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ගැටුමයි.
- ◆ මෙහි ආරම්භය හා පැවති කාලය සම්බන්ධයෙන් විවිධ මත පැවතුන ද බොහෝ විද්වත්හු මෙය 1945 සිට 1991 දක්වා පැවතුනැයි සලකති.
- ◆ නිරවි යුද්ධයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ:
  - අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය හා සෝවියට් රුසියාව එකිනෙකාට විරුද්ධව විවෘත ලෙස යුද්ධ නොකිරීම.
  - කඳවුරු දෙක අතර පැවති අවිශ්වාසය, ගැටුම වර්ධනය වීමට හේතු වීම.
  - සෝවියට් රුසියාව, කොමියුනිස්ට්වාදය ලොව පුරා ව්‍යාප්ත කිරීමට උත්සාහගන්නා බවට චෝදනා කළ අමෙරිකාව එය වැළැක්වීමට උත්සාහ කිරීම.
- ◆ වරින් වර කඳවුරු දෙකට අයත් රටවල් අතර ඇති වූ සටන් හැරුණු විට නිරවි යුද්ධය ක්‍රියාත්මක වූ අනෙකුත් ක්‍රම:

දේශපාලන හා ආර්ථික මතවාද පදනම් කරගත් අන්‍යෝන්‍ය විවේචනය මුල් කොටගත් ප්‍රචාරණය, කඳවුරු තුළ දේශපාලන සම්බන්ධතා වර්ධනය කර ගැනීම, රහස් ඔත්තු සේවා මගින් සතුරු පක්ෂය පිළිබඳ තොරතුරු (විශේෂයෙන් යුද්ධෝපක්‍රම හා උපායන් පිළිබඳ තොරතුරු) එක්රැස්කිරීම, තම කඳවුරට අයත් රටවලට ආර්ථික හා යුදමය ආධාර ලබාදීම (ටෘෂ්මන් න්‍යාය, මාර්ෂල් සැලැස්ම, කොමින්ගෝර්ම්) අමෙරිකාව හා රුසියාව අතර අවි තරඟය (පරමාණු, ජලකර, මිසයිල, ගුවන්යානා, චන්ද්‍රිකා තාක්ෂණය).
- ◆ 1948 බර්ලින් අර්බුදය හා 1950 කොරියන් යුද්ධය, දෙපාර්ශවය අතර ශීතල යුද්ධයේ උච්ඡතම අවස්ථා දෙකක් වීම. මීට අමතරව සුවස් අර්බුදය, කොංගෝ අර්බුදය හා කියුබන් මිසයිල අර්බුදය ආදිය.
- ◆ 1949 දී NATO සංවිධානය බටහිර කඳවුරේ යුදමය සංවිධානය වශයෙන් බිහිවීම හා ඊට ප්‍රතිචාර ලෙස සෝවියට් කඳවුරෙන් චෝර්සෝ සංවිධානය බිහිවීම.
- ◆ CENTO හා SEATO ආදී වශයෙන් ආසියාකරයේද බටහිර කඳවුර හා සම්බන්ධ වූ ගිවිසුම් සංවිධාන බිහිවීම.
- ◆ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය තුළ පවා මහා බලවතුන් දෙදෙනා සිය නිෂේධ බලය භාවිත කරමින් ශීතල යුද්ධයක නිරතවීම (තම දේශපාලන දර්ශනය අනුදත්

ආණ්ඩු සහිත රටවලට සාමාජිකත්වය ලබාදීමට මෙන්ම ප්‍රතිවාදී කඳවුරට අයත් හෝ පක්ෂ රටවලට සාමාජිකත්වය ලබා නොදීමට උත්සාහ කිරීම නිර්දේශනයකි).

- ◆ 1985 මිහායිල් ගොර්බචොව් සෝවියට් රුසියාවේ ජනාධිපති බවට පත්වීමෙන් අනතුරුව කඳවුරු දෙක අතර මතභේද සමනය වන්නට පටන්ගැනීම හා ක්‍රමයෙන් තුෂ්ණී යුද තත්වය තුනී වී යාම.

(ලකුණු 07 යි)

(vi) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය

- ◆ එසුබ්ම - 1945 අප්‍රේල් සිට ජූනි තෙක් පවත්වන ලද සැන්ෆ්‍රැන්සිස්කෝ සමුළුව (රටවල් 51ක නියෝජනය) මගින් එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රඥාප්තිය සකස්කිරීම.

- ◆ ඒ මත පිහිටා 1945 ඔක්තෝබර් 24 දින එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය පිහිටුවීම (සැමරුම් දිනය).

- ◆ ව්‍යුහය: ප්‍රධාන ආයතන 6 කි
  - 1) මහ සභාව
  - 2) ආරක්ෂක මණ්ඩලය
  - 3) ආර්ථික හා සමාජ මණ්ඩලය
  - 4) භාරකාරත්ව මණ්ඩලය
  - 5) මහ ලේකම් කාර්යාලය
  - 6) ජාත්‍යන්තර අධිකරණය

- ◆ අරමුණු
  - ජාත්‍යන්තර සාමය සහ ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යාම.
  - ජාතීන් අතර මිත්‍රත්වය වර්ධනය කිරීම.
  - ආර්ථික-සමාජ-සංස්කෘතික සහ මානුෂික ප්‍රවේශයකින් ප්‍රශ්න විසඳීම.
  - මානව හිමිකම් සහ මූලික අයිතිවාසිකම් තහවුරු කිරීමෙහිලා ජාත්‍යන්තර සහයෝගය ලබාගැනීම.
  - මෙම පොදු අරමුණු සපුරාගැනීම සඳහා ලෝක කේන්ද්‍රයක් ලෙස කටයුතු කිරීම.

- ◆ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මිශ්‍ර සාර්ථකත්වයක් අත්පත් කරගෙන ඇතැයි කිව හැකිය. විශේෂයෙන් සාමය ආරක්ෂා කරගැනීම සම්බන්ධයෙන් එය ඇතැම් අවස්ථාවලදී සාර්ථකත්වයක් අත්පත්කරගෙන ඇත. කොංගෝවේ සිවිල් යුද්ධය, බටහිර නිව්ගිනියාව සම්බන්ධයෙන් ඕලන්දය හා ඉන්දුනීසියාව අතර ඇති වූ මතභේදය වැනි මහා බලවතුන් ඍජුවම සම්බන්ධ නොවූ අර්බුද සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ සාම ප්‍රයත්න සාර්ථක වූ නමුත් මහා බලවතුන්ගේ අභිමතාර්ථ සමග ගැටුන අවස්ථාවල එම සාම ප්‍රයත්න සාර්ථක නොවීය.

- ◆ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මැදිහත් වූ කැපීපෙනෙන ලෝක අර්බුද කීපයක් පහත දැක්වේ:
  - 1946 ඕලන්ද පාලනයෙන් නැගෙනහිර ඉන්දියා දූපත්වලට නිදහස ලබාගැනීමට ආධාර කිරීම.
  - පලස්තීනය තුළ යුදෙව්වන් හා අරාබීන් අතර ඇති වූ ගැටුම (පූර්ණ සාමයක් ඇතිකිරීමට අසමත්වීම).
  - 1950-53 කොරියන් අර්බුදය.
  - 1956 සුවස් අර්බුදය.
  - 1956 හංගේරියානු ජනතා නැගී සිටීම.
  - බෙල්ජියම්-කොංගෝ සිවිල් යුද්ධය.
  - සයිප්‍රස් ප්‍රශ්නය
  - කාශ්මීර ප්‍රශ්නය
  - 1968 වෙකොස්ලෝවෙකියානු අර්බුදය
  - 1979 රුසියාව විසින් ඇෆ්ගනිස්ථානය ආක්‍රමණය කිරීම

(ලකුණු 07 යි)

▲▲▲▲▲

